

SOS mod Racisme
Nørre Allé 7, 2200 Kbh. N.
sos@sosmodracisme.dk
www.sosmodracisme.dk

11. januar 2013

Til Justitsministeriet
Asyl.visumkontoret@jm.dk

Høringsvar fra SOS mod Racisme, Danmark på Forslag til Lov om ændring af Udlændingeloven, kildeskatteloven og integrationsloven (Adgang for asylansøgere til at arbejde og bo uden for asylcentre mv.). Justitsministeriets sagsnr. 2012-941-0004.

Indledning

Flygtninge, der kommer til Danmark for at søge asyl, har behov for en retfærdig vurdering af, om de kan få asyl. Desuden har de, ligesom andre mennesker, behov for respekt om deres menneskelige værdighed, menneskerettigheder, at kunne overskue deres situation og hurtigst muligt få en tryghed i tilværelsen igen. De har også behov for juridisk hjælp under hele processen med at søge asyl.

SOS mod Racisme havde i mange år håbet på, at dansk asylpolitik efter et regeringsskifte igen ville blive baseret på Flygtningekonventionen og på et samarbejde med UNHCR, sådan som Danmark har forpligtet sig til det ved ratificeringen af Flygtningekonventionen af 1951 og protokollen af 1967.

Det nye lovforslag handler væsentligst om asylansøgere adgang til at arbejde og bo uden for asylcentre fra ½ år efter, de har indgivet ansøgning om asyl. Det er et vigtigt fokus! Derimod er vi grundlæggende uenige i, at de kun skal have mulighed for det, hvis de vil medvirke til frivillig tilbagesendelse i tilfælde af, at de bliver afvist af Flygtningenævnet.

I efteråret 2011, sendte SOS mod Racisme udlændingeordførerne et spørgeskema om deres partis udlændingepolitik. S, SF og Enhedslisten ville give asylansøgerne lov til at finde arbejde efter 6 måneder, og RV ville lægge loft over hvor antal måneder i et center, hvorefter de måtte flytte ud af centeret, være på midlertidigt ophold og finde arbejde. Ingen af partierne nævnte noget om, at udflytning og arbejde ville blive betinget af et krav om medvirken til frivillig hjemsendelse ved afvisning.

Vi er selvsagt skuffede over, at det nye lovforslag ikke har sit største fokus på at løse de problemer, der har hobet sig op i asylsystemet under VK-O-regeringen, specielt for de afviste asylansøgere, som i årevis har siddet fast i asylcentre uden at måtte arbejde og under stor menneskelig lidelse, men som ikke har turdet rejse tilbage til det land, de kom fra. "Vi lever som dyr - vi kan kun spise og sove", er en bemærkning, vi ofte har hørt fra asylansøgere.

Vi havde forventet, at man havde fundet en løsning for de afviste asylansøgere, der har siddet på et asylcenter i Danmark i årevis, og som ikke tør eller kan rejse tilbage til deres hjemland, fordi de ikke er sikre dér. Men i stedet for fokuserer lovforslaget på, hvordan man - ved løfter om ret til arbejde og

mulighed for at flytte uden for asylcentrene - kan overtale asylansøgerne til at skrive under på, at de frivilligt vil rejse tilbage til det land, de er flygtet fra, før der foreligger en endelig afgørelse i Flygtningenævnet – en slags "positiv motivationsfremmende foranstaltning" – nu da de negative "motivationsfremmende foranstaltninger" ikke har virket gennem 9 år.

Flygtningenævnets afgørelser er ikke nødvendigvis endelige eller troværdige!

Flygtningekonventionen definerer i artikel 1 a en flygtning som: en person, der er flygtet fra sit land og *"som følge af en velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser befinder sig uden for det land, i hvilket han har statsborgerret, og som ikke er i stand til – eller på grund af sådan frygt ikke ønsker – at søge dette lands beskyttelse"*.

Efter Flygtningekonventionens definition er vurderinger af forholdene i hjemlandene fra UNHCR og andre uvildige internationale organisationer vigtige begrundelser for " frygt for forfølgelse". Det er gruppertilhørsforholdene, der er nævnt i konventionen, og ikke om en enkelt person kan bevise, han er individuelt og konkret forfulgt! Men Flygtningenævnet tillagde fx ikke vurderinger fra UNHCR om forholdene i Irak nogen større betydning, ej heller UNHCR's anbefalinger om asyl for bestemte, forfulgte grupper, da Danmark tvangstilbagesendte irakiske asylansøgere til Irak i 2009 og indtil Irak efter 2011 nægtede at modtage tvangstilbagesendte asylansøgere.

Imens bruger Flygtningenævnet sin egen version af definitionen på en flygtning: at denne skal kunne godtgøre at være konkret og individuelt forfulgt. Da der sjældent er noget egentligt konkret og individuelt bevismateriale, lægger Flygtningenævnet ekstremt megen vægt på, om asylansøgeren virker troværdig: herunder at han har gengivet sin sag enslydende til Politiet, til Udlændingestyrelsen og til Flygtningenævnet, uden fejlhuskning af datoer, steder og personer. Forklaringen må ikke være ændret eller udbygget i forhold til den forklaring asylansøgeren har givet Udlændingestyrelsen. Og den må heller ikke lyde opdigtet, urealistisk eller på anden måde utroværdig – jf. afgørelser på Flygtningenævnets hjemmeside.

Men fejlhuskning kan nemt opstå hos folk med PTSD, og ligeledes kan dele af oversættelsen ved interviewet med Udlændingestyrelsen være fejlagtig, fx pga. manglende sproglig formuleringsevne. Dette ville kun kunne undersøges hvis interviewet blev optaget på bånd og de relevante steder på båndet kunne genhøres og oversættes. Ofte undersøger Flygtningenævnet ikke påstande om tortur før sagen kommer for nævnet, skønt fundet af følger efter tortur dog kunne bestyrke asylsagen.

Danmark tillader ikke asylansøgere at asylsagen afgøres ved en egentlig domstol – heller ikke som anke over Flygtningenævnets afgørelse, der i princippet derfor er endelig. Ligeledes er Ombudsmanden sat ud af spillet. På trods heraf må Flygtningenævnet omgøre mange af sine afgørelser. Enten fordi, der er kommet afgørelser ved Menneskerettighedsdomstolen i lignende sager, der går imod Flygtningenævnets afgørelser, eller fordi asylansøgerne alligevel ikke kan sendes hjem, og reelt har krav på beskyttelsesstatus, idet Flygtningenævnets vurdering af deres risiko for forfølgelse eller tortur har været forkert.

Danmark har i flere tilfælde udsendt afviste asylansøgere til lande, hvor de var i høj risiko for tortur, og flere er blevet tortureret, fx i Syrien og Iran. I sommeren 2012 tvangstilbagesendte Danmark en afvist asylansøger til Afghanistan. Asylansøgeren havde oplyst, at han havde været udsat for forfølgelse og tortur, uden at hans påstande om tortur var blevet undersøgt. Kommitteens mod Tortur (CAT) fandt derfor, at Danmark havde overtrådt konventionen mod tortur, og han eftersøges nu i Afghanistan med henblik på at han kan få sin asylsag genoptaget i Danmark. Danmark har brudt bestemmelserne imod

refoulement i Konventionen mod Tortur, Flygtningekonventionen og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention ved flere lejligheder.

Det vil derfor være hasarderet af asylansøgere at skrive under på, at de vil medvirke til "frivillig tilbagesendelse" og derefter risikere at blive tilbagesendt til tortur og forfølgelse, efter en fejlagtig afvisning i Flygtningenævnet!

De fleste af de afviste asylansøgere fra lande i borgerkrig rejser ikke frivilligt tilbage, da de vil være i høj risiko for at blive forfulgt, tortureret, kidnappet eller slået ihjel. Mange asylansøgere har endvidere siddet så længe i magtesløshed i asylcentre i Danmark, at de har opgivet eller mistet evnerne til et selvstændigt liv, og mange er blevet depressive eller psykotiske. De fleste har traumer fra hjemlandet, og har fået forværring i deres PTSD. Asylansøgerne har ikke ret til arbejde eller uddannelse – fraset børn/unge under 18 år; de har ikke ret til at bo uden for asylcentre, og de har ikke mulighed for at satse på et trygt liv i Danmark, da de ikke ved, hvornår de risikerer tvangshjemsendelse, og da mange har oplevet voldsomt mange flytninger mellem asylcentre i Danmark.

Selv i tilfælde, hvor hjemlandet er præget af borgerkrig, vilkårlig vold og forfølgelse af de mindretal, som de pågældende afviste asylansøgere tilhører; og hvor den medicin, en psykotisk asylansøger bruger, ikke kan købes i hjemlandet, eller hvor en asylansøgers påstand om tortur ikke er undersøgt, har Danmark efter regeringsskiftet tvangstilbagesendt afviste asylansøgere og deres familier.

Fra december 2011 til december 2012 har Flygtningenævnet afvist at give asyl til iranske statsborgere, der er født eller opvokset i Irak med henvisning til, at de kunne tage ophold i det nordlige Irak, som første asylland. Men udvisningen kunne ikke effektueres, da Irak ikke accepterer at modtage andre end deres egne statsborgere, og da Irak siden slutningen af 2011 ikke har villet modtage tvangsudsendte irakere. Nu er udrejsefristerne ophævet, og sagerne foreløbigt stillet i bero; men afvisningerne og presset for udrejse har kostet megen menneskelig lidelse. Flygtningenævnets henvisning til at iranerne bare kunne rejse tilbage til det nordlige Irak er i øvrigt i modsætning til FN's anbefalinger, se bilaget.

I 1. halvdel af 2012 har der været 33 selvmordsforsøg i danske asylcentre, og en asylansøger døde efter at have sat ild til sig selv. I eftersommeren 2012 fandt et kollektivt selvmordsforsøg sted blandt 4 afghanske piger fra 12-18 år. Måske er en af årsagerne at flere asylansøgere nu har opgivet håbet om bedre vilkår fuldstændigt: de tør ikke underskrive en aftale om frivillig hjemsendelse, uanset presset fra de "motivationsfremmende foranstaltninger". Og de har mistet håbet om et liv i Danmark uden for asylcentre. Desuden har flertallet PTSD, mange har depression, angst og nogle er blevet psykotiske, ligesom mange børn er skadet. Samtidig er de urimeligt stramme krav til opholdstilladelse af humane grunde uændrede: det er fx ikke nok at være lam og sidde i kørestol.

Den daværende VK-O-regering har brugt megen energi på at presse Irak og Afghanistan med, at økonomisk hjælp til genopbygning forudsatte en hjemsendelsesaftale med mulighed for tvangshjemsendelse. Regeringen har ligeledes presset de afviste asylansøgere med "motivationsfremmende foranstaltninger", selv i tilfælde, hvor hjemlandet ikke ville tage imod dem, og i tilfælde hvor UNHCR anbefalede, at flygtninge fra Irak burde have asyl eller beskyttelsesstatus.

International kritik af dansk asylpraksis og –lovgivning

Det har ikke skortet på international kritik af Danmarks asylpraksis: Fra UNHCR, fra FN's menneskerettighedsråd ved upr-vurderingen i 2011, fra CERD, ECRI, LIBE (se bilag 1), og CAT.

CERD klager i sin rapport fra 2006 over, at asylansøgere ikke kan anke Flygtningenævnets afgørelse til en egentlig retsinstans. Desuden kritiserer de behandlingen af asylansøgere, som undtagen i helt

begrænset form ikke har ret til at deltage i aktiviteter i samfundet, men må leve i asylcentre i årevis, og ovenikøbet blive flyttet mange gange.

UNHCR har flere gange beklaget dansk asyllovgivning. Det har i 2009 anbefalet Danmark at give irakerne konventionsstatus eller i det mindste beskyttelsesasyl, samt advaret Danmark mod at tilbagesende folk til Irak, herunder at tilbagesende personer, der ikke i forvejen har boet der, til den nordlige del af landet (Irakisk Kurdistan).

Ligeledes har UNHCR i flere tilfælde advaret Danmark mod at tvangstilbagesendelse til Sri Lanka ville være en overtrædelse af forbudet mod refoulement – i nogle tilfælde blev udsendelsen først hindret i Kastrup Lufthavn, og i andre tilfælde blev tvangsudsendelserne alligevel gennemført.

ECRI, Europarådets komité mod racisme og intolerance, har i sin rapport i 2012 beklaget, at asylansøgere ikke har adgang til advokatbistand under hele proceduren, men først når sagen skal i Flygtningenævnet.

De har stillet spørgsmålstejn ved Flygtningnævnets påståede uvildighed, da et medlem kommer fra Integrationsministeriet (nu Justitsministeriet)

De henstiller at asylansøgere gives adgang til beskæftigelse og erhvervsuddannelse, og at deres børn gives adgang til almindelige folkeskoler, og at asylansøgere gives tilstrækkelig omsorg og pleje i overensstemmelse med nationale og internationale menneskerettighedsnormer.

LIBE er Europa-parlamentets udvalg for borgernes rettigheder og retlige og indre anliggender.

LIBE var efter et delegationsbesøg i Danmark i 2008 meget bekymret over, at nogle familier havde boet på centrene i over 10 år og fandt, at en sådan asylpolitik ikke garanterede de pågældendes værdighed.

Om de afviste asylansøgere, som blev omtalt som personer med en "tålt status" – dvs. ikke personer på "tålt ophold" skrev de:

"De pågældende fanges i et juridisk tomrum, der forhindrer enhver form for integration i samfundet.

Den juridiske uklarhed om deres fremtid er i øvrigt en betydelig stressfaktor for de pågældende, der går i konstant frygt for at blive udvist til et land, hvor de er truede.

Ordføreren er særligt bekymret over, at personer, der ansøger om international beskyttelse, selv har ansvaret for at træffe beslutning om deres hjemrejse, fordi regeringen ikke kan træffe denne beslutning på grund af de folkeretlige bestemmelser. Det forekommer paradoksalt at presse disse mennesker til frivilligt at vende tilbage til et land, som Danmark ikke selv kan sende dem tilbage til på grund af folkeretten og indirekte på grund af forbuddet mod enhver for umenneskelig eller nedværdigende behandling.

Ordføreren opfordrer den danske regering til at indføre en klar juridisk status for disse mennesker i lighed med den subsidiære beskyttelse for at give dem mulighed for at blive integreret i samfundet."

Der har således været en betydelig både dansk og international kritik af asylansøgernes forhold og af dansk asylpolitik og lovgivning, men VK-O regeringen valgte ikke at reagere herpå, men blot fortsætte stramningerne.

Kommentarer til det fremsendte lovforslag

"Motivationsfremmende foranstaltninger"

Lovforslaget indeholder nogle sentenser om, at de "motivationsfremmende foranstaltninger" kun skal bruges specifikt og mere målrettet. Generelt er det ikke påvist, at de "motivationsfremmende foranstaltninger" får asylansøgere til at hjemrejse frivilligt; derimod medfører de lidelser både hos børn og voksne i asylcentre, og de medvirker til at skabe sygdom, afmagt og bitterhed hos de afviste. Det ville derfor være logisk at afskaffe de "motivationsfremmende foranstaltninger" helt, da de ikke virker, men påfører asylansøgerne og deres børn unødigt lidelse.

Frihedsberøvelse er en af de såkaldt "motivationsfremmende foranstaltninger". Frihedsberøvelse er omtalt i udlændingelovens § 36-37. På den ene side siges der i bemærkningerne til lovforslaget, at "Siden 2005 har Rigspolitiet således ikke anvendt frihedsberøvelse i udlændingelovens § 36 stk 5, idet erfaringerne har vist, at frihedsberøvelse ikke har den ønskede effekt". Det samme siges senere om frihedsberøvelse efter § 36 stk 6. På den anden side har frihedsberøvelse været anvendt i vidt omfang – dels op til tvangsudsendelser, dels i lange perioder, hvor tvangsudsendelser alligevel ikke har kunnet gennemføres, dels i forhold til at asylansøgere ikke ville give deres identitet til kende. Videre argumenteres i bemærkningerne: (side 55 øverst): "Da frihedsberøvelse ikke længere anvendes som motivationsfremmende foranstaltning, jf. overfor afsnit 6.2.1.4. foreslås der heller ingen ændring af reglerne herom". SOS mod Racisme mener, at denne bemærkning er forkert: Det er netop vigtigt, at fjerne muligheden for at sætte asylansøgere unødigt i fængsel op til 1½ år, uden de har begået noget kriminelt!

Frihedsberøvelse er i flere tilfælde blevet ophævet af en højere retsinstans p.g.a. manglende proportionalitet og formål. Der er personer, der har siddet interneret i Ellebæk i over 2 år! Forlængelserne kan nu som følge af harmonisering med EU's tilbagesendelsesdirektiv efter Udlændingelovens §37 maksimalt strække sig over ½ år, dog i særlige tilfælde 1½ år. Forlængelserne sker dog næsten automatisk for 4 uger ad gangen ved video-retsmøder, hvor en forsvarsadvokat og tolk sidder ved siden af en asylansøger i Ellebæk, og taler via en skærm med dommer og politiet i Hillerød Ret. Retssikkerheden for de internerede asylansøgere er åbenbart ikke så vigtig for Danmark!

I forbindelse med frihedsberøvelsen kan asylansøgeren endvidere fortsat udsættes for isolation (§37) - uagtet at en stor del af asylansøgerne er torturofre. I 2009 blev en afvist irakisk asylansøger tvangsudsendt til Irak efter en tid i Ellebæk, herunder et kort ophold i Vestre Fængsel i isolationscelle. Hans tilstand var meget forværret efter isolationsfængslingen, og Danmark blev indklaget for CAT.

Medvirken til frivillig hjemsendelse som forudsætning for at måtte tage arbejde og flytte ud af centrene
Det fremsatte lovforslag giver mulighed for, at asylansøgere kan arbejde efter ½ år, men kun hvis de medvirker til deres "frivillige hjemsendelse", hvis de bliver afvist. Lovforslaget forudsætter, at det kun er meget få asylansøgere, der vil få et lønarbejde på normale vilkår. Det tænker vi også, dels på grund af den aktuelle beskæftigelsessituation i Danmark, og dels fordi de fleste asylansøgere ikke tør medvirke til egen tilbagesendelse. Der er jo en grund til, at de er flygtet, uanset at Flygtningenævnet ikke har anerkendt dem som konventionsflygtninge eller som havende et beskyttelsesbehov, eller finder dem troværdige. Der er mange bureaukratiske regler om godkendelsesordninger etc. i lovforslaget, men formentlig kommer kun ganske få asylansøgere i arbejde.

Asylansøgernes medvirken til frivillig hjemsendelse er også krævet, hvis de skal flytte ud af asylcentre. Eneste undtagelse er dog afviste børnefamilier, som ikke vil medvirke til frivillig hjemsendelse, og som efter forslaget kan få lov at flytte ud 12 måneder efter de er blevet afvist, mod hidtil 18 måneder efter de er blevet afvist, hvis personalet i centret finder det formålstjenligt. Der er dog et begrænset antal boliger til familierne.

Reglen om, at boligen skal være placeret i en kommune, der kan anvise flygtninge til, vil indskrænke mulighederne for en bolig, og derfor yderligere svække mulighederne for udflytning betydeligt. Betingelserne om, at asylcentrenes børnehaver, skole, danskundervisning, sundhedsordning etc., stadigvæk skal bruges, virker overdrevne, og låser asylansøgerne fast i en uselvstændig livsførelse med fortsat afhængighed af asylcentre, i stedet for at de får nogen uafhængighed, valgmuligheder og initiativ tilbage, samt muligheder for at træffe andre end asylansøgere, og muligheder for at integrere sig, få venner uden for asylcentret og få et aktivt medborgerskab i det danske samfund.

Betingelserne om ophør ved manglende fortsat medvirken til egen frivillige hjemsendelse efter afvisning af asyl, er tænkt som en positiv "motivationsfremmende foranstaltning": en gulerod som afløser for en pisk! I lyset af, at det fortsat kun drejer sig om relativt få personer, der efter forslaget vil flytte uden for centrene, er de ovenfor nævnte regler helt urimelige og unødvendige. Reglerne burde fjernes fra loven – sammen med kravet om asylansøgnernes "medvirken til frivillig hjemsendelse".

Det er skuffende, at børn i den undervisningspligtige alder fortsat ikke har en *ret* til at deltage i Folkeskolens undervisning, og således kan have mulighed for kontakt med det almindelige Danmark. Børnene bliver således dårligere behandlet end udenlandske børn, hvis familie blot opholder sig i relativt kort tid i Danmark. En ret til brug af Folkeskolen ville i langt højere grad sikre dem mod den nuværende situation med tab af mange års skolegang i forbindelse med flytninger fra center til center, undervisning på centerskoler med et meget begrænset antal fag, og hvor store dele af undervisningen starter forfra med jævne mellemrum, når der kommer nye børn til. Og det ville kunne give børnene et fristed fra asylcentre, og forældrene mulighed for at møde danskere.

Lovforslaget ændrer ikke afgørende på de ting, Danmark er kritiseret for fra indland og udland! Danmark har holdt afviste asylansøgere i et limbo i årevis – nogle i over 10 år, nogle endnu længere. De burde under alle omstændigheder have fået asyl efter 2 eller 3 år, og ikke været henvist til at "leve som dyr" i årevis!

Samlet set finder vi:

Lovforslaget indeholder nogle få positive ændringer:

- muligheden for en praktikplads i forbindelse med en ungdomsuddannelse, således at ungdomsuddannelsen vil kunne gennemføres.
- lidt øgede muligheder for undervisning i dansk, det danske arbejdsmarked og engelsk for voksne i asylcentre.
- mulighed for at stifte bekendtskab med Danmark i tiden før et tilsagn eller afslag om opholdstilladelse.
- mulighed for, at afviste asylsamilier med børn kan flytte i særlige boliger uden for centrene fra 12 mdr. efter de er blevet afvist, mod som nu: 18 mdr. efter.
- det er positivt at "motivationsfremmende foranstaltninger" ikke vil blive brugt rutinemæssigt over for alle afviste asylansøgere, der ikke frivilligt medvirker til deres hjemsendelse – men forstemmende at de ikke er blevet fjernet fra loven

SOS mod Racisme vil anbefale følgende større ændringer:

- at Danmark bør bruge definitionen af en flygtning, som den er givet i Flygtningekonventionen, og give konventionsstatus, når denne er opfyldt - uanset om den pågældende flygtning har været konkret forfulgt, eller blot nærer en velbegrundet frygt herfor
- at Danmark ikke bør lade beskyttelsesstatus være afhængig af den enkeltes evne til at fremstille en troværdig historie om tidligere overgreb og overgreb på familien, men bør tage den generelle situation i landet eller regionen i betragtning, især vedrørende den gruppe, som asylansøgeren tilhører
- at de facto-status eller en lignende status bør genindføres
- at alle asylansøgere, hvis sag ikke er blevet afgjort, eller som ikke har kunnet sendes tilbage til hjemlandet i løbet af 2-3 år efter indgivelsen af asylansøgningen, bør have en form for asyl. Det gælder ligeledes de asylansøgere, hvis sag er gået i hårdknude, selv om der endnu ikke er gået 2-3 år.

- at reglerne om humanitær opholdstilladelse lempes. Desuden at opholdstilladelsen gives for længere perioder ad gangen og hurtigere gøres permanent
- at de motivationsfremmede foranstaltninger bør afskaffes helt
- at asylansøgerne får ret til at anke et afslag fra Flygtningenævnet til en uvildig domstol i Danmark
- at asylansøgerne får advokathjælp under hele processen, dvs. allerede ved ankomsten til Danmark, før indgivelse af asylansøgning. At de får en kvalificeret vejledning om asylproceduren på et sprog, de kan forstå, bl.a. om vigtigheden af at nævne alle forhold, der kan være af betydning for sagen, fra starten af, om at være helt nøjagtig med de oplysninger, de afgiver, og om at oplyse om evt. udsættelse for tortur og kræve at blive undersøgt herfor
- at interviewet med Udlændingestyrelsen optages på bånd, så fejloversættelser vil kunne identificeres, og at der bruges uddannede tolke, som har tavshedspligt
- at voksne asylansøgere - med undtagelse af åbenbart grundløse asylansøgere - bør have ret til at søge arbejde og flytte uden for centrene så snart, de har søgt asyl – uden krav om medvirken til frivillig hjemsendelse i tilfælde af afvisning
- og at der ikke bør være geografiske begrænsninger i Danmark m.h.t. hvor asylansøgerne kan bo uden for centrene
- at de asylansøgere, der bor uden for centrene, bør kunne få udbetalt et beløb til dækning af deres leveomkostninger
- at den personlige støtte, som gives i centrene til asylansøgere bør omlægges, så der i højere grad er tale om en individuel støtte blandt asylansøgere uden for centrene, og at der samtidig etableres mødesteder for asylsøgerne såsom frivillighuse, kulturhuse, nationale eller internationale foreninger af asylsøgere uden for centrene
- at asylansøgerne bør omfattes af sygesikringen og have ret til at bruge det offentlige sundhedsvæsen
- og at asylbørn og unge bør have ret til at bruge folkeskolen og ungdomsuddannelser, og at skolernes ekstraudgifter ved integration af asylbørnene kompenseres af Udlændingestyrelsen

Anne Nielsen
 Formand for SOS mod Racisme

Bilag 1: International kritik af dansk asylpraksis og lovgivning

Konklusion fra CERD: FNs Komité til overvågning af Konventionen mod racediskrimination.

Kilde: Concluding observations of the Committee on the Elimination of Racial Discrimination, 19. Oct. 2006

[http://www.unhcr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/1b1908f2a6512fddc1257214005aeef0/\\$FILE/G0644740.pdf](http://www.unhcr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/1b1908f2a6512fddc1257214005aeef0/$FILE/G0644740.pdf)

13. The Committee notes with concern that decisions by the Refugee Board on asylum requests are final and may not be appealed before a court. It is also concerned about information according to which asylum-seekers may live with their children in centres for several years, do not have the right to engage in social, professional, educational and cultural activities outside these centres except to a limited extent, and may be transferred many times from one centre to another, thereby weakening established relationships (art. 5).

The Committee recommends that asylum-seekers be granted the right to appeal against the Refugee Board's decisions. It also recommends that the State party review its policy in relation to centres for asylum-seekers so as to ensure that their rights under the Convention are fully respected.

Uddrag af ECRI's resultater og henstillinger i sin 4. rapport om Danmark. Maj 2012, s. 36-39.

ECRI: Europarådets Komité mod racisme og intolerance.

<http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/ecri/country-by-country/denmark/DNK-CBC-IV-2012-025-DNK.pdf>

110. I sin tredje rapport henstillede ECRI, at asylansøgere får advokatbistand ved indgivelse af deres asylansøgning til de kompetente myndigheder og under hele asylproceduren.

111. De danske myndigheder har oplyst, at asylansøgere ikke får advokatbistand ved udfyldning af asylansøgningen og under samtalen med Udlændingesservice. Aktører fra civilsamfundet har tilkendegivet, at de gerne vil tale med nyankomne asylansøgere for at sikre, at de forstår proceduren, og for at yde rådgivning. ECRI konstaterer, at asylansøgningen er et 24 sider langt dokument, som visse asylansøgere kunne have behov for hjælp til at udfylde. ECRI mener tillige, at de bør have juridisk bistand under samtalen med Udlændingesservice. De danske myndigheder har oplyst, at asylansøgere får advokatbistand, når deres sag behandles af Flygtningenævnet.

112. ECRI henstiller, at de danske myndigheder sikrer, at asylansøgere får advokatbistand under hele asylproceduren.

113. I sin tredje rapport henstillede ECRI, at Danmark sikrer asylansøgere mulighed for at fremlægge deres sag i dens helhed for myndighederne ved at give dem lige adgang til de retsmidler, som er til rådighed for alle, som bor i Danmark, herunder retten til at appellere en afgørelse til en uafhængig domstol.

114. De danske myndigheder oplyser, at Udlændingesservice er første instans i behandlingen af asylsager. Hvis ansøgningen afvises her, går den automatisk videre til Flygtningenævnet (i det følgende kaldt Nævnet). Hvis en ansøgning anses for at være åbenlyst ubegrundet, iværksættes en hasteprocedure, som betyder afslag på ansøgningen fra starten. Herefter får Flygtningenævnet mulighed for at tilkendegive, om man er enig i afgørelsen. Er Nævnet ikke enig i afgørelsen, indbringes sagen for Nævnet. De danske myndigheder har tilkendegivet, at afgørelser truffet af denne instans er endelige i henhold til udlændingelovens § 56 8, hvoraf følger, at de ikke kan gøres til genstand for en

domstolsprøvelse. Dette er blevet bekræftet af Højesteret. I henhold til udlændingelovens § 53 b kan åbenlyst ubegrundede ansøgninger afvises, men der er ikke anført en liste over de statsborgere, hvis sager anses for at høre ind under den kategori. De danske myndigheder har oplyst, at sådanne statsborgere kommer fra lande, hvor det ifølge det senest oplyste er usandsynligt, at de vil blive forfulgt. De danske myndigheder har yderligere oplyst, at alle asylansøgninger fra statsborgere fra EU medlemsstater anses for at være åbenlyst ubegrundede, og at det samme gælder ansøgninger fra statsborgere fra f.eks. Albanien, Australien, Canada, Kosovo, Serbien, m.fl. Det er dog ECRIs opfattelse, at asylansøgninger bør behandles individuelt.

115. De danske myndigheder har tilkendegivet, at Nævnet omstøder afgørelsen i ca. 25% af de sager, hvor der gives afslag. Nævnet består af en dommer, et medlem udpeget af Advokatrådet, og et medlem udpeget af det nu nedlagte ministerium for flygtninge, indvandrere og integration. Nævnet havde tidligere fem medlemmer, hvoraf et var udpeget af Dansk Flygtningehjælp og det sidste af udenrigsministeriet. De danske myndigheder har forsikret ECRI om, at Nævnet er uafhængigt. Imidlertid konstaterer ECRI, at der blandt aktører fra civilsamfundet er bekymring for, at Nævnet i den nye sammensætning ikke af offentligheden og asylansøgerne opfattes som værende uafhængigt, eftersom et medlem var udpeget af det nu nedlagte ministerium for flygtninge, indvandrere og integration. ECRI har fået oplyst, at denne person fremover udpeges af justitsministeriet. De danske myndigheder har oplyst, at de agter at udvide sammensætningen af Flygtningesnævnet med et medlem fra udenrigsministeriet og et medlem fra Dansk Flygtningehjælp.

116. I sin tredje rapport henstillede ECRI, at asylansøgere gives adgang til beskæftigelse og erhvervsuddannelse, og at deres børn gives adgang til almindelige folkeskoler. ECRI henstillede tillige, at asylansøgere gives tilstrækkelig omsorg og pleje i overensstemmelse med nationale og internationale menneskerettighedsnormer.

117. Asylansøgere har i princippet ikke lov til at arbejde i Danmark. De kan kun deltage i undervisningen på det asylcenter, hvor de bor, eller være i ulønnet praktik uden for asylcentret, ligesom de gerne må påtage sig frivilligt arbejde. Samtidigt kan asylansøgere, der er blevet tilbudt beskæftigelse i en branche, hvor der er mangel på arbejdskraft, opnå opholdstilladelse (i modsat fald bevarer de deres status indtil en endelig afgørelse er truffet). Proceduren for meddelelse af opholdstilladelse er dog noget besværlig. ECRI finder, at der ved afgørelsen af, hvorvidt asylansøgere skal have lov til at søge lønnet beskæftigelse, bør tages hensyn til en række faktorer, herunder den omstændighed, at det nedsætter risikoen for, at offentligheden ser dem som en byrde for samfundet, og at de der efterfølgende meddeles flygtningestatus har nemmere ved at blive integreret. ECRI mener, at det i princippet er op til myndighederne at fastsætte den periode, der skal gå, inden asylansøgere kan arbejde i det pågældende land, og ECRI modtager derfor med tilfredshed myndighedernes oplysning om, at asylansøgere, hvis ansøgning er under behandling, efter seks måneder vil blive givet mulighed for at arbejde og bo uden for asylcentre. Myndighederne har tillige oplyst, at der er nedsat en arbejdsgruppe med medlemmer fra flere ministerier til undersøgelse af mulighederne for at lade asylansøgere bo udenfor asylcentre.

118. De danske myndigheder har yderligere oplyst, at der ifølge folkeskoleloven er undervisningspligt for alle børn i skolealderen, der opholder sig i Danmark i mindst seks måneder. Dette gælder også børn af asylansøgere og uledsagede mindreårige, der ansøger om asyl. De danske myndigheder har tilkendegivet, at alle børn i skolealderen, som Udlændingetjenesten har myndighed over, i praksis indskrives i en folkeskole umiddelbart efter, at de har fået anvist plads på et asylcenter eller anden form for passende indkvartering finansieret af Udlændingetjenesten. De danske myndigheder har tillige oplyst, at børn af asylansøgere og asylansøgende mindreårige kan indskrives på et gymnasium, hvis de opfylder de almindelige boglige og sproglige kriterier for optagelse. Det fremgår dog ikke, om de har adgang til universitetet. Ifølge de danske myndigheder får asylansøgere, som Udlændingetjenesten har myndighed

over, dækket deres adgang til de nødvendige sundhedsydelse⁴¹ af Udlændingesservice og kommunerne.. Myndighederne har yderligere anført, at børn af asylansøgere og asylansøgende uledsagede mindreårige har adgang til sundhedsydelse i samme omfang som andre børn, der bor i landet. Endelig har de danske myndigheder oplyst, at det daglige beløb i kontanthjælp til voksne asylansøgere, som ikke indtager deres måltider på opholdscentret, udgøres af et grundbeløb til dækning af udgifter til mad og andre grundlæggende behov, et tillæg til asylansøgere der har forældremyndighed over mindreårige børn, og et yderligere tillæg, der afhænger af ansøgernes opfyldelse af en kontrakt med opholdscentret. Grundydelsen udgør 40,76 DKK (ca. 5,48 EUR) for ægtepar/samboende voksne og 51,48 DKK (ca. 6,92 EUR) for voksne, der er alene. Børnetillægget for de første to børn er 51,48 DKK for afviste asylansøgere som ikke medvirker til udrejse, 60,08 DKK (ca. 8,08 EUR) for asylansøgere i den indledende fase/Dublinfasen, og 81,52 DKK (ca. 10,95 EUR) for registrerede asylansøgere og afviste asylansøgere som medvirker til udrejse. For tredje og fjerde barn er børnetillægget 42,91 DKK (ca. 5,77 EUR) uanset asylsagens status. Det yderligere tillæg til voksne asylansøgere som opfylder kontrakten med opholdscentret, er 8,59 DKK (ca. 1,15 EUR) for asylansøgere i den indledende fase/Dublinfasen og 30,04 DKK (ca. 4,04 EUR) for registrerede asylansøgere og afviste asylansøgere som medvirker til udrejse. Myndighederne har oplyst, at afviste asylansøgere, som ikke medvirker til udrejse, ikke er berettiget til det ekstra tillæg. ECRI konstaterer derfor med bekymring, at de ydelser, som asylansøgere modtager, er så lave, at de ikke med rimelighed kan siges at være i stand til at leve et værdigt liv.

119. ECRI opfordrer de danske myndigheder til at give asylansøgere ret til at tage lønnet beskæftigelse efter at have opholdt sig i landet i en vis periode. Det henstilles tillige, at asylansøgere ydes passende bistand til at kunne gå på gymnasium og universitet under deres ophold i landet. Myndighederne opfordres indtrængende til at hæve de ydelser, som asylansøgere modtager.

120. De danske myndigheder har oplyst, at der i perioden mellem 2006 og november 2011 blev indgivet ca. 19 000 asylansøgninger, hvoraf omkring 9 200 blev imødekommet. Ifølge de danske myndigheder er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en asylsag 100 dage, og i november 2011 var sagsbehandlingstiden for en sag indbragt for Flygtningenævnet omkring 180 dage.

121. Ifølge de danske myndigheder er der mulighed for, at afviste asylansøgere, der har boet på et opholdscenter i halvandet år efter afvisningen af deres ansøgning, kan skaffes særlig indkvartering uden for disse centre. ECRI har dog modtaget meldinger om, at det kun er visse afviste asylansøgere, der skaffes indkvartering uden for asylcentre. ECRI konstaterer samtidigt med bekymring, at der findes børn, som er født i disse centre og har boet der i op til ti år, i et miljø som er skadeligt for deres velfærd, fordi de primært omgås mennesker, som selv er traumatiserede på grund af den uvisse situation, som de befinder sig i. De danske myndigheder har oplyst, at afviste asylansøgere med forældremyndighed over mindreårige, som har boet på et opholdscenter i mere end 18 måneder efter den endelige afvisning af deres asylansøgning, i visse tilfælde kan skaffes særlig indkvartering uden for asylcentre. De har desuden oplyst, at afviste asylansøgere, som ikke kan vende tilbage til deres land og som har medvirket til udrejse, vil få mulighed for at arbejde og bo uden for asylcentre efter en periode på seks måneder.

122. Afviste asylansøgere som medvirker til udrejse fra Danmark behandles anderledes end dem, der ikke medvirker. Dem, der medvirker til tilbagesendelse, men som ikke kan sendes tilbage, f.eks. fordi deres regering nægter at modtage dem, vil få midlertidig opholdstilladelse. Asylansøgere som medvirker til tilbagesendelse, modtager et ekstratillæg på fire € om dagen. De, der ikke medvirker, modtager en nedsat ydelse og er tvunget til at bo i særlige afrejsecentre, og politiet afgør, om de skal melde sig dagligt. De danske myndigheder har oplyst, at afviste asylansøgere som ikke medvirker til tilbagesendelse kan tilbageholdes i en periode på seks måneder, med mulighed for forlængelse til tolv måneder, hvorefter de skal løslades. ECRI har noteret sig, at IMR er bekymret over de midler, der anvendes for at tilskynde afviste asylansøgere, som hidtil har nægtet at medvirke,. IMR mener, at

midlerne næppe har den tilsigtede virkning på dem, der ikke kan sendes tilbage med magt, og at de er ude af proportioner. ECRI mener, at der ikke er noget klart grundlag for at nedsætte ydelsen til de asylansøgere, som ikke medvirker til tilbagesendelse. De danske myndigheder har oplyst, at ovenstående embedsmandsudvalg skal se på de midler, der benyttes som incitament til tilbagesendelse af afviste asylansøgere.

123. ECRI henstiller, at de danske myndigheder sikrer, at afviste asylansøgere med børn, ikke skal bo i lange perioder i opholdscentre, eftersom dette kan være skadeligt for børnenes velfærd.

⁴¹ Udlændingesservice dækker behandling til lindring af smerte, eller behandling som ikke kan udskydes på grund af risiko for varig skade eller for udvikling eller forværring af tilstanden, eller at den bliver kronisk. Se også http://www.nyidanmark.dk/en-us/coming_to_dk/asylum/conditions_for_asylum_applicants/conditions_for_asylum_applicants.htm.

Uddrag fra LIBEs rapport fra en delegation til Danmark i 2008.

Rapporten fra delegationen kan downloades fra: www.sosmodracisme.dk under menuen: EU besøger danske asylcentre.

"Delegationen er meget bekymret over at se, at nogle familier har boet på centrene i godt ti år. Man kan dog konstatere, at når mennesker tilbringer meget lang tid i centrene, kan modtagelsesforholdene ikke betragtes som acceptable. Det er således ikke en politik, der på tilfredsstillende vis kan garantere de pågældendes værdighed."

Om de afviste asylansøgere, der ikke kunne sendes tilbage (de blev i rapporten omtalt som personer med "tålt status", hvilket altså ikke henviser til det særlige "tålt ophold" for kriminelle udlændinge, der ikke kan udvises):

"De pågældende fanges i et juridisk tomrum, der forhindrer enhver form for integration i samfundet. Den juridiske uklarhed om deres fremtid er i øvrigt en betydelig stressfaktor for de pågældende, der går i konstant frygt for at blive udvist til et land, hvor de er truede. Ordføreren er særligt bekymret over, at personer, der ansøger om international beskyttelse, selv har ansvaret for at træffe beslutning om deres hjemrejse, fordi regeringen ikke kan træffe denne beslutning på grund af de folkeretlige bestemmelser. Det forekommer paradoksalt at presse disse mennesker til frivilligt at vende tilbage til et land, som Danmark ikke selv kan sende dem tilbage til på grund af folkeretten og indirekte på grund af forbuddet mod enhver for umenneskelig eller nedværdigende behandling. Ordføreren opfordrer den danske regering til at indføre en klar juridisk status for disse mennesker i lighed med den subsidiære beskyttelse for at give dem mulighed for at blive integreret i samfundet."

UNHCR's anbefalinger

UNHCRs anbefalinger vedr. Irak er opsummeret i Dansk Flygtningehjælps Irak Landeprofil 2011, side 37-40

http://www.flygtningenaevnet.dk/NR/rdonlyres/2F3EFABF-B21D-4A3C-8E8C-850AF9C081BD/0/irak574_udg011011_opt051211.pdf

UNHCR's seneste anbefalinger omkring Irak Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum-seekers er fra april 2009.

I juli 2010 offentliggjorde UNHCR Note on the Continued Applicability of the April 2009 UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum-seeker. UNHCR anbefaler at de tidligere guidelines fortsat anvendes. UNHCR fastslår videre, at UNHCR's position, hvad angår tilbagesendelser til Irak ligeledes er uændret¹⁷⁸. Dansk Flygtningehjælp henviser således også fortsat til UNHCR's guidelines fra april 2009.

Anbefalingerne fra 2009 fremhæver følgende:

Vedrørende asylansøgere fra de fem centrale provinser *Bagdad, Diyala, Kirkuk, Nineve og Salah Al-Din*

- at UNHCR anser en asylansøger fra de centrale provinser for at have behov for international beskyttelse og henstiller til, at disse betragtes som flygtninge i henhold til Flygtningekonventionen. I det omfang en asylansøger fra central Irak ikke anerkendes som konventionsflygtning, skal international beskyttelse tilbydes i en eller anden form for komplementær beskyttelse¹⁷⁹. I det omfang asylansøgningen alligevel behandles individuelt bør følgende forhold indgå i vurderingen: - På baggrund af den ustabilitet, vold og de menneskerettighedskrænkelser, der forekommer i det centrale Irak er situationen sådan, at der er en sandsynlighed for alvorlige overgreb¹⁸⁰. - Selv hvor et individ ikke personligt har oplevet trusler eller risiko for overgreb, kan begivenheder i ens hjemområde eller i relation til andre være et udtryk for en velbegrundet frygt¹⁸¹. - I det omfang der er tale om ikke-statslige aktører, kan en asylansøger ikke forventes at søge myndighedernes beskyttelse, idet de statslige aktører selv anklages for vold og menneskerettighedskrænkelser. Manglende henvendelse til de lokale myndigheder bør således heller ikke alene medføre, at der stilles spørgsmålstegn ved ansøgningen¹⁸². - Forfølgelse er ikke begrænset til handlinger, der påfører fysiske skader. Handlinger, der begrænser udøvelsen af en persons menneskerettigheder kan også udgøre forfølgelse. Derfor er for eksempel foranstaltninger, der hindrer eller begrænser en persons mulighed for at skaffe sig et levebrød forfølgelse, hvis det betyder, at personens overlevelse hermed er truet. I vurderingen af hvorvidt, der er tale om velbegrundet frygt, skal sådanne hindringer og deres betydning for den enkelte, inklusive den kumulative effekt tages med i betragtningen¹⁸³.

Vedrørende asylansøgere fra de sydlige provinser *Babel, Basrah, Diwaniyah, Kerbala, Missan, Muthanna, Najef, Thi-Qar, Wassit og Al-anbar provinsen*¹⁸⁴:

- at behovet for international beskyttelse af personer fra disse områder bør vurderes individuelt i henhold til Flygtningekonventionen. Der bør tages særlige hensyn til følgende særligt udsatte grupper:

- Irakere, der er involverede i politiske partier, som er en del af de magtkampe, der foregår
- Regeringsekskusive og andre, der associeres med den nuværende irakiske regering, administration og institutioner
- Irakere, der opfattes som en del af politiske bevæbnede grupper og partier i opposition
- Irakere, der arbejder sammen med de multinationale styrker eller udenlandske selskaber
- Medlemmer af religiøse og etniske mindretal
- Bestemte professioner, såsom akademikere, dommere, læger og lignende
- Journalister og andre, der arbejder med medierne
- FN og NGO medarbejdere, menneskerettighedsaktivister
- Homoseksuelle
- Kvinder og børn med særlige profiler
-

- at UNHCR som udgangspunkt anser brugen af internt flugtalternativ for udelukket i syd- og central Irak, da dette hverken er sikkert, rimeligt eller praktisk muligt under de nuværende sikkerhedsforhold i Irak¹⁸⁵.

Vedrørende asylansøgere fra de tre nordlige provinser, *Sulaymaniah, Erbil og Dohuk*¹⁸⁶.

- at behovet for international beskyttelse af personer fra de nordlige provinser bør vurderes individuelt og i tilfælde, hvor en asylansøger ikke anerkendes som flygtning under konventionen, men alligevel har behov for beskyttelse, bør andre former for komplementær beskyttelse overvejes.

- at UNHCR ikke anser syd- og central Irak for et relevant internt flugtalternativ for personer fra det nordlige Irak. Hvorvidt et internt flugtalternativ er en mulighed internt i de nordlige provinser, bør vurderes forsigtigt og konkret og under hensyntagen til de personer, der fremhæves i UNHCR's guidelines.

UNHCR Stockholm har lavet indlæg vedrørende anvendelsen af IFA* i en række nævnssager. Et indlæg vedrører spørgsmålet om anvendelsen af internt flugtalternativ for en kurder fra Kirkuk til KRI. Heraf fremgår, at UNHCR anbefaler, at spørgsmålet om KRI som muligt internt flugt alternativ for personer fra andre dele af Irak skal vurderes forsigtigt. Dette skyldes de potentielle problemer for nogle personer med at komme ind i KRI, bosætte sig der lovligt samt det faktum, at adgangen til bestemte rettigheder i praksis kan være begrænset afhængig af personens etnicitet, religion og geografiske oprindelse¹⁸⁷. UNHCR skriver i indlægget: "In conclusion, UNHCR is of the view that for an individual with a Kurdish ethnicity originating from the disputed areas such as Kirkuk, the conditions for obtaining a legal right to remain in the area are not guaranteed and any consideration of IFA within the Kurdistan region can therefore not be relevant."¹⁸⁸

¹⁷⁸ UNHCR, juli 2010, s. 6.

¹⁷⁹ UNHCR guidelines, april 2009, s. 18, punkt 12-13.

¹⁸⁰ UNHCR guidelines, april 2009, s. 23, punkt 27.

¹⁸¹ UNHCR guidelines, april 2009, s. 23, punkt 27.

¹⁸² UNHCR guidelines, april 2009, s. 25, punkt 31.

¹⁸³ UNHCR guidelines, april 2009, s. 24, punkt 28.

¹⁸⁴ UNHCR guidelines, april 2009, s. 19-20, punkt 15-16.

¹⁸⁵ UNHCR guidelines, april 2009, s. 20, punkt 17.

¹⁸⁶ UNHCR guidelines, april 2009, s. 20, punkt 17-18.

¹⁸⁷ UNHCR, 10. januar 2011, s. 2.

¹⁸⁸ Ibid. s. 5

*IFA: Internt Flugt Alternativ (red.)

Uddrag fra UPR-vurderingen af Danmark, 2011 i FN's Menneskerettighedsråd

Den universelle periodiske bedømmelse af Danmark 2011

Sammenskrevne anbefalinger fra FN's Menneskerettighedsråd.

Institut for Menneskerettigheder, 2011.

<http://www.menneskeret.dk/files/pdf/UPR/UPR%20-%20Sammenskrevne%20anbefalinger%20fra%20UNHRC%20-%20IMR%20Maj%202011.pdf>

Danmark blev anbefalet fuldt ud at respektere udlændinges menneskerettigheder uanset deres opholdsgrundlag.⁶⁴

Asylansøgere

Adgang til sundhedsydelse

Danmark blev anbefalet at afhjælpe asylansøgere vanskeligheder med at få adgang til sundhedsydelser, som skyldes den omstændighed, at de ikke har et CPR-nummer, som kræves for at blive identificeret og modtage støtte.⁶⁸

Frihedsberøvelse

Danmark blev anbefalet at sikre, at frihedsberøvelse af flygtningen, indvandrere og asylansøgere kun anvendes som en sidste udvej.⁶⁹

Uledsagede flygtningebørn

Danmark blev anbefalet at revidere udlændingeloven for at sikre, at uledsagede flygtningebørn, som søger asyl, modtager den nødvendige beskyttelse og bistand.⁷⁰

Ret til uddannelse

Danmark blev anbefalet at give lige anerkendelse af retten til uddannelse for uledsagede flygtningebørn.⁷¹

Overholdelse af traktatforpligtelser

Danmark blev anbefalet at vedtage lovreformer som sikrer familiesammenføring af ægtefæller, som har bosat sig i Danmark, især flygtnings familiemedlemmer, i overensstemmelse med Flygtningekonventionen (1951) og protokollen fra 1967, samt Statsløsekonventionen (1954) og Konventionen om begrænsning af statsløshed (1961).⁷⁶

Familiesammenføring af børn

Danmark blev anbefalet at tillade familiesammenføring af børn i så mange sager som muligt.⁷⁷

Danmark blev anbefalet at sikre, at børn involveret i ægteskabelige tvister har mulighed for at bevare en reel kontakt med den forælder, som er bosat udenlands.⁷⁸

Permanent opholdstilladelse

Danmark blev anbefalet at revidere kravene til indvandrere og asylansøgere for at opnå permanent opholdstilladelse og statsborgerskab samt at fjerne tilbagevirkende elementer i disse krav.⁷⁹

Udvisning, tilbagesendelse af udlændinge samt diplomatiske forsikringer

Danmark blev anbefalet at sikre, at enhver beslutning, som forpligter en udlænding til at forlade landet, er i overensstemmelse med internationale standarder. Under ingen omstændigheder bør en person, som behøver international beskyttelse, blive udsendt i strid med:

- Flygtningekonventionen,
- Konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf og
- International konvention om borgerlige og politiske rettigheder.⁸¹

Herunder blev Danmark anbefalet:

- At revidere sin praksis for udsendelse af udlændinge til områder, hvor de risikerer forfølgelse eller alvorlig overlast.⁸²
- Tæt at overvåge situationen i asylansøgers oprindelsesland;⁸³
- Ikke at anvende diplomatiske forsikringer til at omgå princippet om non-refoulement;⁸⁴
- Vise særlig forsigtighed, når udlændinge tilbagesendes til Irak.⁸⁵

⁶⁴ Anbefaling nr. 61 og 128 (Ecuador og Brasilien)

⁶⁸ Anbefaling nr. 114 (Frankrig)

⁶⁹ Anbefaling nr. 131 (Slovakiet)

⁷⁰ Anbefaling nr. 119 (Polen)

⁷¹ Anbefaling nr. 111 (Honduras)

⁷⁶ Anbefaling nr. 116 og 130 (Grækenland og Ecuador)

⁷⁷ Anbefaling nr. 116 (Grækenland)

⁷⁸ Anbefaling nr. 105 (Italien)

⁷⁹ Anbefaling nr. 123 (USA)

⁸¹ Anbefaling nr. 120 og 125 (Mexico og Holland)

⁸² Anbefaling nr. 117, 118 og 126 (Schweiz og Korea)

⁸³ Anbefaling nr. 126 (Korea)

⁸⁴ Anbefaling nr. 118 (Schweiz)

⁸⁵ Anbefaling nr. 117 (Schweiz)